

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/264/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4109235262
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4109235262.27

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľov: 1. Q. W., nar. X.XX.XXXX, bytom A., P. XXX/XX, 2. Y. M., nar. X.X.XXXX, bytom A. - T., O. XXX/X, 3. P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. XXX/XX, 4. U. W., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Q. XX/X, všetci zast. JUDr. Eva Rezníčková - Hlaváčová, advokátka, so sídlom Nitra, Farská 12, proti odporcom: 1. Mesto Nitra, so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 60, IČO: 308307, 2. Nitra Invest, s.r.o., so sídlom Nitra, Mostná 29, IČO: 36 561 690, obaja zast. JUDr. Juraj Šranko, advokát, so sídlom Nitra, Mostná 29, 3. Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Nitra, Nábrežie za hydrocentrálou 4, IČO: 36 550 949, zast. JUDr. Anna Polónyová, advokátka, so sídlom Bratislava, Chorvátska 12, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že do dedičstva po nebohom P. W., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XXX/X, A. - T. podľa dedičského konania 22D/838/2005, Dnot 274/2005 p a t r í í nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v kat. území P., tak ako je označený v Znaleckom posudku č. 2/2013 zo dňa 09.12.2013 Ing. Juraja Ďuriša, PhD., znalca z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia, a to:

- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 336 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 4183 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 82 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 491 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XXX ako ostatná plocha vo výmere 1328 m²

príčom geometrický plán č. 12C/264/2009-2/2013 vyhotovený dňa 28.11.2013 Ing. Jurajom Ďurišom, PhD., úradne overený dňa 9.12.2013 pod číslom 2117/2013 Ing. Rudolfom Szombathom tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

O trovách konania ako aj o trovách konania štátu súd rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Navrhovatelia pôvodne v 1. - 5. rade sa podaným návrhom zo dňa 15.12.2009 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhali určenia, že do pozostalosti po nebohom P. W., nar. X.XX.XXXX, zomrelom dňa X.XX.XXXX patrí nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. P., zapísaná v pridelovej listine zo dňa 15.5.1958 ako parc.č. XXXX/X a to lúka vo výmere 6420m² c v celosti tak ako bude táto vyznačená v geometrickom pláne vyhotovenom v rámci dokazovania. Svoj návrh odôvodnili tým, že sú právnymi nástupcami po P. W., zomr. X.XX.XXXX, ktorý nadobudol titulom pridelu nehnuteľný majetok parc.č. XXXX/X - lúka o výmere 6420 m². Na predmetný pozemok sú založené viaceré vlastnícke doklady - LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX. Ich právny predchodca vstúpil do užívania nehnuteľného majetku až do 70 - tých rokov, kedy došlo k zlúčeniu pozemkov do družstevného užívania. Pridelová listina je

vlastníckym dokladom, majetok bol odňatý inými osobami. K nehnuteľnému majetku existuje duplicitné vlastníctvo.

Okresný súd Nitra vo veci rozhodol dňa 12.9.2011 rozsudkom č.k. 12 C 264/2009-299 tak, že návrh zamietol a zaviazal navrhovateľov spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcom náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku podali navrhovatelia odvolanie.

Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8Co 2/2012-347 zo dňa 8.11.2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že absentuje dostatok skutkových a právnych záverov o tom, či predmetná nehnuteľnosť prešla v rozhodnom období na Československý štát titulom zápisnice o prídele a odovzdaní pôdneho majetku v obci P. zo dňa 15.8.1959, že došlo u prídelcu k strate vlastníckeho práva, že došlo k vzdaniu sa prídelu, či zápisnica o prídele a odovzdaní pôdneho majetku v obci P. zo dňa 15.8.1959 je správny akt vydaný vecne príslušným správnym orgánom v zmysle v tom čase platných predpisov, na základe akého reštitučného predpisu mali navrhovatelia postavenie oprávnených osôb v reštitučnom konaní.

Právny zástupca navrhovateľov na pojednávaní uviedol, že súd v tomto konaní nemá právo preskúmať platnosť prídelovej listiny, mimo správneho súdnictva. Čo sa týka vydržania, odporcovia si započítavajú dobu právneho predchodcu, týka sa to odporcov v 1. a 2. rade, ale Rímskokatolícka cirkev si nechala pozemky reštituovať, na čo nemala právo. Nebola dobromyseľná, preto nemohlo dôjsť k vydržaniu. Z identifikácie parciel vyplýva, že pôvodná parcela bola rozčlenená do uvedených parciel, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve odporcov. Vychádza sa z právnej domnienky platnosti prídelovej listiny. Čo sa týka vydržania a dobromyseľnosti, nepostačuje len subjektívne presvedčenie, musí ísť o objektívne okolnosti. Znaleckým posudkom je preukázané v akej výmere je duplicita vlastníctva. Právo je na strane navrhovateľov. Poukazoval na rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/198/2008, ktoré hovorí o prechode majetku na JRD, že to boli prechody násilné, ktoré nemali za následok stratu vlastníckeho práva. Vlastníkmi zostali navrhovatelia. Geometrickým plánom je obnovený pôvodný pozemno-knižný stav v čase prídelu. Zameraná bola duplicitná výmera. Štát nakladal s nehnuteľnosťami bez právneho dôvodu, nakladal s majetkom, ktorý nikdy nevlastnil. Pôvodní vlastníci vlastnícke právo nikdy nestratili. Čo sa týka vydržania nebola splnená podmienka dobromyseľnosti. Iné rozhodnutia NS hovoria o tom, že samotné poznámky nemajú zásadný právny význam. Prídelová listina bola vydaná v čase keď bol zrušený intabulačný princíp stredným občianskym zákonníkom. Zápisy v pozemkovej knihe mali len evidenčný charakter, nie právotvorný. Prídelová listina je vlastnícky doklad, vyplýva to z jej obsahu. Rovnako z jej obsahu vyplýva, že nie je potrebné prídelovú listinu evidovať v pozemkovej knihe. Čo sa týka vydržania odporcom v 3. rade, nie je rozhodujúca len vydržacia doba, ale kumulatívne musia byť splnené všetky podmienky vydržania, poukazoval na dobromyseľnosť. Odporca v 3. rade sa nemôže dovolávať tohto, že bol objektívne dobromyseľný, subjektívna dobromyseľnosť nestačí, vedel, že pozemky môžu byť predmetom vlastníckych nárokov. Čo sa týka reštitučných nárokov, známe je rozhodnutie Ústavného súdu, ktoré hovorí o tom, že neuplatnením reštitučných nárokov právo nezaniká a môže byť uplatnené v rámci všeobecných občiansko - právnych predpisov. Štát bol subjektom, ktorý prídelové listiny vydával, preto nemôže byť dobromyseľný. Záborové poznámky mali len informatívny charakter, neboli právotvorné. Prídelové listiny nebolo potrebné zapisovať, bolo úplne bežné, že ich vydanie príslušným orgánom sa neprejavovalo v pozemkových knihách. Prídelová listina - výmer je vlastníckym dokladom. Čo sa týka nalievavého právneho záujmu, ten je daný existenciou prídelových listín vydaných na právnych predchodcov navrhovateľov. Právni predchodcovia navrhovateľov boli dobromyseľní.

Právny zástupca odporcov v 1. a 2. rade na pojednávaní uviedol, že sú tu okolnosti, ktoré sú sporné, napr. totožnosť prídelcu, totožnosť pozemku. Na podanej žalobe nemajú nalievavý právny záujem. Uplynula 10-ročná premlčacia lehota. Prídelová listina je vydaná v r. 1958, výpis z účtu je z r. 1957. je na navrhovateľoch, aby preukázali nástupníctvo pozemkov, ku ktorým sa domáhajú určenia vlastníckeho práva. Súd má právo skúmať prídelovú listinu, či ide o akt nulitný, či bola vydaná príslušným orgánom, že ONV nemohol vydávať prídelové listiny. Právnym predchodcu odporcov v 1., 2. rade bola cirkev. Navrhovatelia tvrdia, že cirkev pozemky reštituovala, čo však nepreukázali. V r. 1996 cirkev podala záznam do katastra, ku ktorému bola priložená PKV XXX, pozemky sa zapísali. Navrhovatelia však nepreukázali, že parcely v PKV XXX sú súčasťou pozemku, ku ktorému sa domáhajú určenia vlastníctva. Napr. parc. č. XXXX/X je zakreslená trikrát na inom mieste. Navrhovatelia nepreukázali, že P. W. je ten

ich právny predchodca, ktorý údajne býval T. X. Cirkev nemala žiadnu možnosť domnievať sa, že by z jej strany išlo o protiprávny čin, pretože nikde nebola zmienka o prídelovej listine. Nemohli mať vedomosť o tom, že by zaberali majetok fyzických osôb. Čo sa týka objektívnej dobromyseľnosti odporcov v 1. a 2. rade, poukazoval na to, že nehnuteľnosti boli zapísané na listoch vlastníctva, odporcovia nehnuteľnosti užívali 12 rokov, rovnako dlho neboli v užívaní rušení.

Právna zástupkyňa odporcu v 3. rade na pojednávaní uviedla, že prídelová listina sa odvoláva na zákon č. 142/47. Orgán, ktorý mohol vydať prídelovú listinu, bolo Povereníctvo pôdohospodárstva. Predmetnú prídelovú listinu vydal ONV v Nitre. Súd by mal vyriešiť otázku, či to bol oprávnený orgán na vydanie prídelovej listiny. Ďalej spochybňovala naliehavý právny záujem navrhovateľov. Po toľkých rokoch navrhovateľa tvrdia, že ich práva sú ohrozené, že sú v právnej neistote. Naopak, v tejto situácii je odporca v 3. rade, jeho právo je ohrozené, on je v právnej neistote, tým, že nehnuteľnosti má zapísané a trvalo ich využíva od r. 1969. Odporca v 3. rade nadobudol vlastníctvo vydržaním. Založený bol 7.1.2003, z časti prechádzajúceho majetku š.p. Západoslovenské vodárne a kanalizácie, ktoré vznikli v r. 1990 na základe zákona o štátnom podniku. Poukazovala na rozpory vo výpovediach navrhovateľov, ktorí ako účastníci konania vypovedali, že nehnuteľnosti užívali do r. 1945. Rozpor je však v tom, že podľa prídelovej listiny mali nehnuteľnosti pridelené v máji 1958 a v r. 1959 boli odňaté štátnym majetkom. Nepreukázali, že boli vnesené do družstva. Súd môže skúmať, či prídelovú listinu vydal oprávnený orgán, či je na nej podpis, pečiatka. Neskúma jej obsahové náležitosti. Odporca v 3. rade nadobudol nehnuteľnosti na základe rozhodnutia Ministerstva privatizácie z majetku zrušeného štátneho podniku Západoslovenské vodárne a kanalizácie. Štátny podnik nadobudol nehnuteľnosti dávno predtým, takže tu došlo k vydržaniu. Poukazovala na § 10 ods. 6 zákona o privatizácii č. 92/1991. Rozhodnutie nepodlieha preskúmvaniu súdom. Odporca v 3. rade je oprávnený vlastník, nadobudol nehnuteľnosti z Fondu národného majetku. Poukazovala na rozhodnutie Ústavného súdu IV.ÚS 294/2012. Na pozemno-knižnej vložke XXX bol veľký pohyb ohľadne pozemkov. Odporca v 3. rade vznikol na základe rozhodnutia zakladateľa Fondu národného majetku zo dňa 2.12.2002, v súlade s rozhodnutím Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku č. 801. Vložil majetok zrušeného štátneho podniku podľa privatizačného projektu. 7.1.2003 bol zapísaný do obchodného registra. Fond národného majetku nadobudol vlastníctvo s poukazom na zák. č. 91/1992 o privatizácii, poukazovala na § 28, 29 ods. 7 tohto zákona, ktorý ukladá lehotu jedného roka na vyplatenie si reštitučného nároku voči FNM, ktorá navrhovateľom uplynula dňom 28.2.2003. Odporca v 3. rade nerušene užíval pozemky od svojho vzniku od 2.12.2002 odo dňa založenia a odo dňa zápisu do obchodného registra, čo bolo 7.1.2003 s poukazom na § 134 ods. 1 zák. č. 509/1991 s účinnosťou od 1.1.1992 sa môže právnická osoba stať subjektom vydržania. Odporca v 3. rade bol oprávnený držiteľ od 2.12.2002 do 26.1.2010 kedy mu bola doručená žaloba, pričom si čo sa týka držby započítal dobu oprávnenej držby FNM od 28.3.2002, čo bolo rozhodnutie ministerstva, kedy nadobudol fond majetok do vlastníctva do 2.12.2002 a započítal si aj dobu držby štátnym podnikom od 26.1.2001 do zrušenia š.p. 28.3.2002. Počas celej tejto doby nerušene užívali nehnuteľnosti až do dňa doručenia žaloby.

Znalec Ing. Juraj Ďuriš, PhD na pojednávaní trvala na vypracovanom znaleckom posudku a geometrickom pláne, jedná sa o duálne vlastníctvo. Novovytvorené parcely sú parcely uvedené v poznámke vo výkaze výmer, jedná sa o parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XXX. Sú to novovytvorené parcely, ktoré sú stotožnené s prídelom. Pôvodná parcela uvedená v prídelovej listine nebola zapísaná v pozemkovej knihe. Situácia bola zameraná tak ako je to v skutočnosti. Zameraný bol skutočný stav, robí sa to tak že sa vykoná zameranie v teréne, k dispozícii je geometrický plán, prídelové listiny. Je k dispozícii digitálna mapa určeného operátu. Použil najmodernejšiu techniku. Meračskú aj zobrazovaciu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu a to návrhom, úmrtným listom Q. W., P. W., osvedčením o dedičstve 22D 838/2005, identifikáciou parciel, prídelovou listinou zo dňa 15.5.1958, výpisom z LV č. XXXX, XXXX, XXXX, výpisom z obchodného registra odporcu v 2. rade, 3. rade, vyjadreniami odporcu v 3. rade, vyjadrením navrhovateľov, rozsudkom OS Nitra 10C 42/2003, rozsudkom KS Nitra, kúpnu zmluvou so zriadením vecného bremena zo dňa 6.11.2007, kúpnu zmluvou zo dňa 26.1.2005, spismi Správy katastra Nitra, výkazom plôch, vyvlastňovacím súpisom, geometrickým plánom, hospodárskou zmluvou, rozšírením vodného zdroja, geometrickým plánom z 30.5.1995, hospodárskou zmluvou, výpisom PKV XXX, kópiou z katastrálnej mapy, rozsudkom NS SR 4CDo 130/2007, návrhom na zápis vlastníctva podaný Biskupským úradom v Nitre, stanoviskom navrhovateľov zo dňa 27.6.2011, záverečnými návrhmi, uznesením ÚS SR zn. 3ÚS

178/06, rozsudkom, odvolaním navrhovateľov, vyjadrením k odvolaniu, úmrtným listom navrhovateľa v 5. rade, oznámením okruhu dedičov, uznesením OS Ružomberok 2D/166/2011, uznesením KS Nitra 8Co/2/2012, znaleckým posudkom Ing. Ďuriša č. 2/2013, rozsudkom NS SR sp. zn. 5Cdo/198/2008, uznesením NS SR sp. zn. 6Cdo/84/2010, uznesením o pripustení zmeny petitu návrhu, vyjadrením odporcu v 3. rade, výpisom z obchodného registra odporcu v 3. rade, vyjadrením odporcov v 1. a 2. rade, rozsudkom NS SR 4Cdo/130/2007, nálezom ÚS SR sp. zn. IV.US 294/2012, uznesením KS v Nitre 7Co/75/2013, vyjadrením znalca a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovatelia v 1. - 5. rade sú právnymi nástupcami po P. W., nar. X.XX.XXXX, naposledy bytom A. - T., S. XX/XX, zomrelom dňa X.XX.XXXX, vyplýva to z Osvedčenia o dedičstve notára JUDr. Jany Janoškovej sp.zn. 22D 838/2005, Dnot 274/2005 a to navrhovateľ v 5. rade v podiele ? - ica a navrhovatelia v 1. - 4. rade každý v podiele 1/8 - ina.

V priebehu konania navrhovateľ v 5. rade Q. W. zomrel dňa XX.XX.XXXX prebehlo po ňom dedičské konanie, z uznesenia Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 2D 166/2011 zo dňa 28.6.2012 vyplýva, že právnymi nástupcami po ňom sú navrhovatelia v 1. - 4. rade.

Dňa 1.5.1958 bola Okresným národným výborom v Nitre vydaná prídelová listina B.č. 122/1958 pre P. W., bytom P. č.d. X, čo je v prídelovej listine preškrtnuté a opravené je bydlisko T. a bola mu pridelená nehnuteľnosť v kat. úz. P., parc.č. XXXX/X - lúka o výmere 6420 m², ktorej bývalým vlastníkom bola Nitrianska sídelná kapitula za prídelovú cenu 1.286.-Kčs. Z výpisu z účtu Štátnej sporiteľne v Bratislave zo dňa 19.1.1957 vyplýva, že P. W. zaplatil celkovo sumu 194.-Kčs a nedoplatok zostal vo výške 1.092.-Kčs.

V prídelovej listine bolo napísané upozornenie: Táto prídelová listina je vkladovou listinou v zmysle § 11 zákona č. 90/1947 Zb. Podľa predpisu nového občianskeho zákonníka netreba pre nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam ešte zápis v pozemkovej knihe.

Zo zápisnice o prídele a odovzdaní pôdneho majetku v obci P. zo dňa 15.8.1959 súd zistil, že P. W., T. č.d.X parc.č. XXXX/X roľu o výmere 64 árov a 29 m² odovzdal novému nadobúdateľovi Štátnemu majetku, n.p. Nitra - Chrenová. Zo zápisnice vyplýva, že ONV v Nitre prideluje a odovzdáva podľa predpisov o pozemkových reformách dňom 15.8.1959 novému nadobúdateľovi pôdny majetok.

Z identifikácie parciel vyplýva, že v súčasnosti sú predmetné nehnuteľnosti zapísané na viacerých listoch vlastníctva a to LV č. XXXX - ako parc.č. XXXX/XX a parc.č. XXXX/XX, LV č. XXXX - ako parc.č. XXXX/XX, LV č. XXXX - ako parc.č. XXXX/X, XXXX/X.

Znaleckým posudku č. 2/2013 zo dňa 09.12.2013 Ing. Juraja Ďuriša, PhD., znalca z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia boli nehnuteľnosti zamerané ako novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 336 m², novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 4183 m², novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 82 m², novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 491 m², novovytvorená parcela č. XXXX/XXX ako ostatná plocha vo výmere 1328 m², ktoré vznikli z pôvodnej parcely zapísanej v Pkv č. XXX v časti " A" majetková podstata č.d. XXXX/XX z pozemkov parc.č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X.

S poukazom na znalecký posudok a geometrický plán navrhovatelia doručili súdu dňa 3.10.2014 návrh, aby súd pripustil zmenu petitu, ktorým žiadali, aby súd určil, že do dedičstva po nebohom P. W., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XXX/X, A. - T. podľa dedičského konania 22D838/2005, Dnot 274/2005, patrí nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v kat. území P., tak ako je označený v Znaleckom posudku č. 2/2013 zo dňa 09.12.2013 Ing. Juraja Ďuriša, PhD., znalca z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia, a to:

- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 336 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 4183 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 82 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 491 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XXX ako ostatná plocha vo výmere 1328 m².

Súd pripustil zmenu petitu návrhu uznesením č.k.12C/264/2009-497 zo dňa 9.10.2014 právoplatne dňa 7.11.2014.

Z výpisu z LV č. XXXX, kat. úz. P. vyplýva, že odporca v 1. rade je okrem iného zapísaný ako vlastník parc.č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 31820 m2 a parc.č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 9178 m2.

Predmetné nehnuteľnosti nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s odporcom v 2. rade ako predávajúcim dňa 6.11.2007, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Nitra dňa 17.12.2007 pod V 8483/07.

Z výpisu z LV č. XXXX, kat. úz. P. vyplýva, že odporca v 2. rade je okrem iného zapísaný ako vlastník parc.č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 3695 m2 a parc.č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 54235 m2.

Predmetné nehnuteľnosti parc.č. XXXX/X nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s Rímskokatolíckou cirkvou Sídelnou kapitulou Nitra ako predávajúcim dňa 26.1.2005, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Nitra dňa 7.4.2005 pod V 2033/05.

Predmetné nehnuteľnosti parc.č. XXXX/X nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s Rímskokatolíckou cirkvou Sídelnou kapitulou Nitra ako predávajúcim dňa 4.4.2008, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Nitra dňa 29.5.2008 pod V 2794/08.

Z výpisu z LV č. XXXX, kat. úz. P. vyplýva, že odporca v 3. rade je okrem iného zapísaný ako vlastník parc. č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 191 m2. Ako titul nadobudnutia je v liste vlastníctva uvedené Z 22417/95, Zakladateľská listina V 7804/02-23/03. parc.č. XXXX/XX o výmere 191 m2 je od roku 1969 súčasťou oploteného areálu vodného zdroja studne S -19, kat. úz. P. ako vlastníctvo Čsl. Štátu a súčasť v tom čase parc.č. XXXX/X, do transformácie v roku 2003 bola zapísaná na LV č. XXXX, od transformácie v roku 2003 je evidovaná na LV č. XXXX. Vyplýva to z geometrického plánu s výkazom plôch zo dňa 18.11.1968, hospodárskej zmluvy zo dňa 1.7.1969, 1.11.1989, PKV č. XXX, kde bola zapísaná parc.č. XXXX, XXXX/X.

Podľa § 80 ods. 1 písm.c/ O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak ja na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a užitky a nakladať s ním.

Podľa § 124 O.z. všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Podľa § 126 ods. 1 O.z. vlastník má právo na ochranu proti tomu kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje (pri určení vlastníctva, ak je na určení naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) OSP).

Podľa § 134 ods.1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu 10 rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 129 ods.1 O.z. držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods.1 O.z. ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 130 ods. 3. O.z., do doby podľa odseku1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Vo všeobecnosti sa vychádza z toho že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť. Otázka naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je daná, pretože reštitučné nároky navrhovateľov neboli vyriešené, preto majú naliehavý právny záujem na podanej žalobe, pretože ich právne postavenie je neisté a má ňou byť riešená otázka vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré nadobudol ich právny predchodca prídelovou listinou. Reštitučný zákon č.229/1991 Zb., je lex specialis k Občianskemu zákonníku, márnym uplynutím lehoty na uplatnenie práva sa právo navrhovateľov prekludovalo a nie je možné ho priznať, je možné následne postupovať v zmysel ustanovení Občianskeho zákonníka, táto otázka bola riešená vo viacerých rozhodnutiach (NS SR 5Cdo 36/1999, 5Cdo 47/2011, nález Ústavného súdu II.ÚS č. 249/2011, č.16/2012) podľa ktorých lex specialis neruší platnosť (záväznosť) lex generalis, len jeho primárnu aplikáciu vylučuje až do tej doby, než je zistené (napr. v súdnom konaní), že ustanovenia lex specialis na daný prípad nedopadajú, a preto ich nemožno naň uplatniť; aplikácia ustanovení lex generalis nastupuje preto za týchto predpokladov až sekundárna.

Pokiaľ ide o prídelovú listinu, jedná sa o verejnú listinu, ktorá je dokladom o vlastníctve prídelcu k prideleným nehnuteľnostiam a je vkladu schopnou listinou spôsobilou pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností za predpokladu, že bola vydaná oprávneným subjektom a obsahuje všetky podstatné náležitosti. K tejto problematike už boli vydané viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (4Cdo/123/2003, 4Cdo 48/2008, 3Cdo 45/2008, 1M Cdo/8/2009,). V danej veci bola vydaná prídelová listina P. W., bytom T. č.d.X a to ONV v Nitre, v tom čase oprávneným subjektom na jeho vydanie a tento orgán prídelovú listinu vydal v medziach jeho právomoci. Prídelová listina spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti - je v nej vedené, kto ju vydal, označenie právneho predpisu, podľa ktorého sa vydáva, aké veci sa týka, je datovaný, obsahuje presné označenie nehnuteľností, parcelné číslo, výmeru, podpis aj odtlačok pečiatky orgánu, ktorý ju vydal a podmienky, za ktorých sa pridelenie uskutočňuje. Aj keď bolo v prídelovej listine prečiarknuté bydlisko prídelcu obec P. a rukou bolo napísané T., uvedené skutočnosti nemôžu spôsobiť neplatnosť prídelovej listiny aj s poukazom na to, že napr. aj na doklad o nedoplatku je uvádzaný P. W., T. č.d X. Ide preto nepochybne o prídelovú listinu, ktorú treba považovať za perfektnú a ktorá má povahu verejnej listiny spôsobilej vlastnícke právo prídelcu preukázať, aj keď v konaní nebolo zisťované, či bývalý ONV tento správny akt doručoval a kedy uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu, je oprávnený skúmať ho iba so zreteľom na to, či je nulitný (ničotný). Takým by bol v prípade, ak ho vydal tzv. absolútne vecne nepríslušný správny orgán, čo však tento prípad nezahŕňa. Uvedený názor zaujal NS SR v rozhodnutiach 5Cdo 110/2000, 2 Cdo 337/2006, 4 SŽ 34/1997.

Právny predchodca navrhovateľov sa stal na základe prídelovej listiny vlastníkom predmetných nehnuteľností. Zápisnica o prídele o odovzdaní pôdneho majetku v obci P. zo dňa 15.8.1958 Štátnemu majetku n.p. Nitra - Chrenová nemala za následok stratu vlastníctva prídelcu, pretože zápisnica z 15.8.1959, spísaná na MNV P., je bez právneho významu, nakoľko odnímať pridelený majetok mohlo iba Povereníctvo SNR pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu v prípade, že prídelca nehospodáril so starostlivosťou riadneho hospodára na pridelených pozemkoch (§ 23 ods. 2 Nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR). Vzdanie sa prídelu na MNV preto nemohlo vyvolať žiadne právne účinky. V tých časoch bolo bežné vnesenie majetku do JRD, čo však nikdy neznamenalo vzdanie sa vlastníctva. Vzdanie sa prídelu pôdy umožňoval zák. č. 141/1950 Zb., Občiansky zákonník s účinnosťou od 01. 01. 1951 v ust. § 132 ods. 1, podľa ktorého vlastníctvo sa stráca najmä tým, že ho nadobudne niekto iný alebo že sa ho vlastníč vzdá, že ide o jednostranný právny úkon, ktorým vlastníč stráca svoje vlastnícke právo a dochádza tak k jeho prechodu na štát alebo inú právnickú osobu. Pre platnosť právneho úkonu o právach k nehnuteľnostiam zákon vyžaduje písomnú formu, okrem prípadu, ak ide o nájom rodinného domčeka alebo inej podobnej stavby alebo len časti budovy (§ 40 ods. 1 v spojení s § 38 OZ) a z právneho úkonu musí vyplývať bez akýchkoľvek pochybností vôľa vlastníka vzdať sa vlastníctva k určitej veci, nehnuteľnosť musí byť presne identifikovaná, listina musí byť datovaná a podpísaná. V spise sa nenachádza žiaden dôkaz o právnom úkone urobenom právnym predchodcom navrhovateľov v písomnej forme, obsahom ktorého by bol jeho výslovný prejav vôle vzdať sa vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nadobudnutej výmerom. Za takýto dôkaz nie je možné považovať zápisnicu z 15.8. 1958, spísanú na MNV P. Preukazuje vstup právneho predchodcu navrhovateľov do držby nehnuteľností, ktoré mu mali byť zápisnične odobrané.

Predmetné nehnuteľnosti boli predmetom revízie prvej pozemkovej reformy podľa zákona č. 142/1947 Sb. O revízii prvej pozemkovej reformy a z toho vyplýva, že vlastníctvo pôvodnému pozemno-knižnému vlastníkovi - Nitrianska sídelná kapitula bolo odňaté a prešlo na štát, uvedený právny názor vyslovil aj Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí sp.zn. 25 Co 43/2012 zo dňa 5.12.2012. Podľa zápisu v pozemno-knižnej vložke č. XXX, pod p.č. XX všetky nehnuteľnosti zapísané na A strane pozemno-knižnej vložky sú predmetom revízie prvej pozemkovej reformy so znením zamýšľaného prevzatia za použitia, okrem iného, aj zák. č. 329/1920 Sb. o prevzatí a náhrade za zabraný majetok pozemkový (zákon náhradový). Podľa § 9 cit. zákona poznámka zamýšľaného prevzatia pôsobí ako poznámka zamýšľaného odpísania nehnuteľnosti, pokiaľ nezahrňuje všetky nehnuteľnosti vo vložke zapísané a spolu, ak sa týka všetkých nehnuteľností v pozemno-knižnej vložke zapísaných ako poznámka vyvlastnenia. Ak nie sú predmetom zamýšľaného prevzatia "všetky nehnuteľnosti zapísané v PK vložke", má sa za to, že tie, ktoré sú predmetom poznámky, sa odpisujú z pozemno-knižnej vložky a teda na pozemno-knižnej vložke zapísaný vlastníak už nemá právo k odpísaným nehnuteľnostiam. Ak sú teda predmetom zamýšľaného prevzatia "všetky nehnuteľnosti zapísané v PK vložke", má sa za to, že tie sú vyvlastnené. Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 142/1947 Sb. o revízii prvej pozemkovej reformy pozemkový majetok získaný pre účely prídeltov je podľa tohto zákona určený spolu s ostatným zabraným majetkom, pokiaľ nebol alebo nebude podržaný štátom pre účely všeobecne prospešné (§ 10 záborového zákona) ani doposiaľ nebol prídelený, pre prídelt subjektom v cit. ustanovení špecifikovaným. Z uvedeného je zrejmé, že majetok zabraný podľa zák. 142/1947 Sb. mohol byť buď prevzatý (podržený) štátom pre účely všeobecne prospešné alebo bol určený pre prídelt. Nehnuteľnosti zapísané v pkn vložke č. XXX boli predmetom prídeltu a parc. č.XXXX/X bola prídeltená P. W.. Z ust. § 28 zák. č. 329/1920 Sb. vyplýva, že ak rozhodol pozemkový úrad už skôr o prídelt, zámene alebo scudzení prevzatých nehnuteľností do vlastníctva osôb iných, nie je potrebné previesť skôr príslušný vklad práva vlastníckeho pre štát a súdy prevedú na návrh pozemkového úradu právo vlastníckeho priamo na nadobúdateľa pozemkovým úradom ním označeného. Zákon č. 142/47 Sb. v ust. § 17 odkazoval na procesný postup konania podľa zák. č. 215/1919 Sb., Záborového zákona, ktorý vydanie rozhodnutia k prechodu vlastníctva na štát nevyžadoval, stačilo teda priame konanie štátu. Inak povedané, ak bola prevzatá nehnuteľnosť prídeltená do vlastníctva iných osôb, t.j. prídeltcov, nebolo potrebné vykonať skôr, ako boli nehnuteľnosti prídeltené, vklad vlastníckeho práva na štát a súdy prevádzali vlastníckeho právo priamo na prídeltcu. Po zápise do pozemno-knižnej vložky, že nehnuteľnosti sú predmetom revízie prvej pozemkovej reformy podľa zák. č. 142/1947 Sb., nebolo možné po 01. 01. 1951 - po zániku účinku intabulácie (právo tvorných účinkov zápisov do pozemkovej knihy pre vklad vlastníckeho práva) považovať v pozemkovej knihe evidovaného vlastníka za hodnoverného vlastníka, keďže už bol možný aj prechod aj prevod vlastníctva mimo tohto zápisu. Súd sa nestotožnil s argumentom odporcov v 1. a 2. rade, že v konaní nebolo preukázané, že by predmetné nehnuteľnosti boli predmetom akéhokoľvek revízneho rozhodnutia. Právny zástupca odporcov v 1. a 2. rade poukazoval na to, že sporné parcely boli vyňaté zo záboru a zamýšľaného prevzatia štátom, jedná sa však o rozhodnutie Štátného pozemkového úradu v Prahe zo dňa 4.3.1926 a nevzťahuje sa následne do budúcnosti a neviaže sa na zápis zo dňa 8.8.1948, kedy došlo ku prevzatiu nehnuteľností štátom na základe zákona č. 142/47 Sb.

Keďže Nitrianska sídelná kapitula stratila vlastníckeho právo k nehnuteľnostiam v dôsledku revízie, nemohla sa domnievať, že jej vlastníckeho právo zostalo zachované, nie je možné uvažovať o tom, že by pri svojom nesprávnom výklade zákona č. 142/1947 Sb. mohla zostať v presvedčení, rovnako ani jej nástupca - Rímskokatolícka cirkev Sídelná kapitula Nitra, že vlastníckeho právo jej nebolo odňaté a od toho odvíjať jej prípadnú dobromyseľnosť pri vstupe do držby. Následne potom ani odporcovia v 1. a 2. rade sa nemohli stať vlastníckimi nehnuteľností na základe kúpnych zmlúv s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorý v uznesení z 10. 02. 2010, sp. zn. I.ÚS 50/10 vyslovil právny názor, podľa ktorého platne nemôže nadobudnúť vlastníckeho právo právny nástupca, ak subjekt, od ktorého odvodzuje (derivatívne) svoje vlastníckeho právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol a teda ho ani nemohol ďalej platne previesť. V tomto smere judikoval aj NS SR sp.zn. 3Cdo/144/2010 právnym názorom, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva; nemožno preto ani uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoci dobromyseľného nadobúdateľa. Nadobudnutie vlastníckeho práva od vlastníka zapísaného na liste vlastníctva je nadobúdacím titulom, od ktorého môže odvíjať svoju dobromyseľnosť, že mu nehnuteľnosti patria. Podmienkou vydržania je aj nepretržitá držba veci po dobu 10. rokov. Odporca v 1. rade nehnuteľnosti nadobudol kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 6.11. 2007 od odporcu v 2. rade, odporca v 2. rade nehnuteľnosti nadobudol od Rímskokatolíckej cirkvi Sídelnej kapituly Nitra kúpny zmluvami uzatvorenými dňa 7.5.2005 a 4.4.2008, návrh bol súdu doručený dňa 15.12.2009, teda pred uplynutím vydržacej lehoty odporcom

v 1. a 2. rade, pričom vydržiaciu dobu s poukazom na vyššie uvedené argumenty, keďže nemohol byť dobromyseľným držiteľom, si započítať nemôžu. Keďže štát pridelovou listinou pridelil predmetné nehnuteľnosti právnomu predchodcovi navrhovateľov v roku 1958, nemohol štát ten istý pozemok dať do správy ku dňu 1.7.1969 právnomu predchodcovi odporcu v 3. rade Západoslovenské vodárne a kanalizácie Bratislava, š.p. tak ako to vyplýva z vyvlastňovacieho súpisu zo dňa 18.11.1968 a Hospodárskej zmluvy zo dňa 1.7.1969 o prevode vlastníctva národného majetku, kde odovzdávajúcou organizáciou bol Čsl. štát - Okresný národný výbor, odbor finančný v Nitre a preberajúcou organizáciou bol Čsl. štát - Západoslovenské vodárne a kanalizácie Bratislava, zastúpené okresným závädom v Nitre. Jednalo sa o pozemok parc. č. XXXX/X v kat. úz. P.. Preto nemohlo dôjsť k vydržaniu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam odporcom v 3. rade pre nesplnenú podmienku dobromyseľnosti, pričom pri vydržaní musia byť všetky podmienky splnené súčasne. To, že navrhovatelia nepodali návrh skôr, ale až v roku 2009, súd nemôže brať do úvahy ako argument na zamietnutie návrhu, nakoľko vlastnícke právo sa nepremlčuje s poukazom na § 100 ods. 2 OZ.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a určil, že do dedičstva po právnom predchodcovi navrhovateľov nebolom P. W., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XXX/X, A. - T. patrí nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v kat. území P., tak ako je označený v Znaleckom posudku č. 2/2013 zo dňa 09.12.2013 Ing. Juraja Ďuriša, PhD., znalca z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia, a to:

- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 336 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 4183 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 82 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XX ako ostatná plocha vo výmere 491 m²
- novovytvorená parcela č. XXXX/XXX ako ostatná plocha vo výmere 1328 m²,

pričom geometrický plán č. 12C/264/2009-2/2013 vyhotovený dňa 28.11.2013 Ing. Jurajom Ďurišom, PhD., úradne overený dňa 9.12.2013 pod číslom 2117/2013 Ing. Rudolfom Szombathom tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 151 ods. 3 O.s.p. tak, že o trovách konania ako aj o trovách konania štátu súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej v lehote 30 dní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.